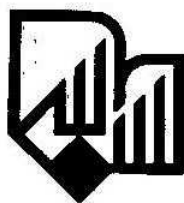

۱۴۳۷/۰۸/۲۳

نگرشی بر سبک‌های
موسیقی معاصر و موسیقی کنونی

مؤلفین:

محمد نحوی

تورج نحوی

عباس نحوی

ناشر: انتشارات

سرشناسه : نحوی، محمد، ۱۳۵۵-
عنوان و نام : نگرشی بر سبک‌های موسیقی معاصر و موسیقی کنونی/ مولفین محمد
پدیدآور : نحوی، تورج نحوی، عباس نحوی.
مشخصات نشر : تهران : راشدین، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۱۲۹ ص.
شابک : ۱۰۰۰۰۰ ریال 4-387-600-978:
وضعیت فهرست : فیا
نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۷.
موضوع : موسیقی -- سبک‌ها و سنت‌های اجرا -- تاریخ
موضوع : Performance practice (Music) -- History :
شناسه افزوده : نحوی، تورج، ۱۳۵۱ -
شناسه افزوده : نحوی، عباس، ۱۳۵۴ -
رده بندی کنگره : ۱۳۹۵۴۵۷ML ۸ن۳/
رده بندی دیویی : ۴۳۰.۹/۷۸۱
شماره شابک ملی : ۴۳۱۳۱۴۶۰

■ انتشارات راشدین

■ عنوان کتاب: نگرشی بر سبک‌های موسیقی معاصر و موسیقی کنونی

■ مؤلفین: محمد نحوی - تورج نحوی - عباس نحوی

■ نظارت فنی: راهب عالی

■ صفحه آرا و طراح جلد: افسانه حسن بیگی

■ چاپ و صحافی: کوروش ۲

■ نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵

■ شمارگان: ۱۰۰۰

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۱-۳۸۷-۴

■ قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

■ نشانی: میدان انقلاب - کارگر جنوبی - بن بست کاسب - پلاک ۴ واحد ۶

■ تلفن / نامبر: ۶۶۱۲۳۴۴۹ - ۶۶۴۰۸۲۲۴

www.rashedin.info

Email: rashed1829@yahoo.Com

■ پایگاه اینترنتی:

■ پست الکترونیک:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷	 مقدمه نویسنده
۹	 مقدمه
۱۳	 واژه کلاسیک در فرهنگ لغت
۱۳	 بررسی دوران تاریخی موسیقی کلاسیک
۱۵	 سبکهای موسیقی دوره کلاسیک
۱۸	 سبکهای معاصر
۱۸	 با ساز
۲۱	 جاز، JZ
۲۲	 رنگ آمیزی صوتی
۲۳	 بداهه نوازی
۲۴	 ریتم، ملودی، هارمونی
۲۵	 جاز کول (۱۹۵۰)
۲۶	 سبکهای ناشی از سبک جاز
۲۶	 سبک نیواورلئان (۱۹۱۷-۱۹۰)
۲۸	 سویینگ (۱۹۴۵-۱۹۳۵)
۲۹	 بیباپ (۱۹۴۰)
۳۰	 اسید جاز
۳۱	 جاز مدال
۳۱	 راک
۳۵	 سبکهای موسیقی راک
۳۵	 راک اند رول
۳۶	 پاپ راک
۳۶	 سافت راک
۳۶	 راک اند رول
۳۷	 اسید راک

۳۷	بلوز راک
۳۸	گرانژ
۳۹	آلتر نیپو راک
۳۹	هارد راک
۴۳	پانک راک
۴۶	راک کلاسیک
۴۶	پراگرسیو راک
۵۱	راک اند رول
۵۱	سافت راک
۵۲	گرانژ
۵۳	متال
۵۳	اسپید متال
۵۴	هوی متال
۵۵	پاور متال
۵۷	تنظیم آهنگ و سازبندی
۵۸	گونه آمریکایی
۵۹	گونه اروپایی
۵۹	بلک متال
۶۱	ترش متال
۶۱	دث متال
۶۲	متالیکا
۶۳	رگتایم
۶۷	بلوز راک
۶۷	ریتم و بلوز
۶۸	کانتری (بلوگراس)
۷۰	پولکا

۰		سویینگ
۱		پاپ
۷		مشخصه‌های موسیقی پاپ
۸		مشخصه‌های اصلی
		بیگ بند
۰		تاریخچه و سبک
۲		رپ
۵		موسیقی هیپ هاپ
۶		ساختار آهنگین
۸۷		آلات موسیقی و نحوه ساخت
۹۰		تأثیر موسیقی رپ ها
۹۲		اثرات اجتماعی
۹۴		ترنس
۹۵		نیوگ اگ
۹۵		الکترونیکا
۹۶		ایرا
۹۷		اسید هاوس
۹۹		الکترو (موسیقی)
۹۹		موسیقی الکترونیک
۱۰۰		الکترونیکا
۱۰۰		تقسیم بندی انواع موسیقی در ایران
۱۱۷		منابع
۱۲۵		معرفی آموزشگاه موسیقی رودکی
۱۲۸		معرفی آموزشگاه موسیقی شور انگیز

مقدمه نویسنده

سبک در موسیقی به روشی ویژه در به کارگیری ملودی، ریتم، رنگ صوتی، دینامیک، هارمونی، بافت و فرم اشاره دارد. هر شیوه ویژه در به کارگیری این عناصر می تواند به بدایش کیفیت صوتی بیانجامد که شاخص و یکتا است. هنگامی که قطعه ای ناآشنا را از یادش شنویم و آن را به عنوان جاز، اپرای ایتالیائی یا یک سفونی از بتهوون می شناسیم، سبک آن قطعه واکنش نشان داده ایم. همچنین از سبک یک آهنگساز خاص، کروم از آهنگسازان، موسیقی یک کشور یا سبک دوره ای معین سخن می گوئیم. آثاری که در یک پهنه جغرافیائی یا در یک دوره آفریده شده اند اغلب سبکی مشابه دارند. با این همه، آهنگسازانی که یک واژگان موسیقائی را به کار گرفته اند می توانند شیوه بسیار مشخص خود را بیافرینند؛ درست مانند کسانی که به یک سبک لباس پوشیده اند اما هر کدام ظاهری ویژه خود دارند. سبک های موسیقائی، مانند بسیاری چیزهای دیگر، از عصری به عصر دیگر دگرگون می شوند. این دگرگونی ها جریانی پیوسته دارند و به این ترتیب هر گونه مرزبندی میان دوره یک سبک و سبک بعدی تقریبی است. در تاریخ موسیقی گرچه نقطه های عاطفی ناگهانی نیز بروز می کنند اما به طور معمول حتی از انقلابی ترین سبک های نو نیز پیش نمودهائی در آثار دوره پیشین دیده می شود و دگرگونی هائی سبک شناختی که سبب محو و نابودی کامل سبک پیشین شده باشند انگشت شمار هستند. حتی پس از استقرار سبکی نو نیز اغلب عناصری از سبک کهنه در زبان

موسیقائی محفوظ می‌مانند در واقع سبک، گونه یا ژانر موسیقی یک مقوله یا نامی قراردادی است که برای توصیف صفات قطعه‌هایی از موسیقی که متعلق به رسوم مشترک هستند یا دسته‌ای از قراردادها می‌باشد، بکار می‌رود. موسیقی می‌تواند از طرق بی شماری در سبک‌های گوناگون تقسیم شود. ماهیت هنری موسیقی به این معنی می‌باشد که این گونه طبقه‌بندی‌ها عمدتاً قراردادی و بحث برانگیز هستند، و احتمال همپو، شانی نام سبک‌های متفاوت وجود دارد. الگوهای گاه برای رده‌بندی سبک‌های موسیقی استفاده می‌شود عبارت هستند از سه رده اصلی: موسیقی هنری، طرفدار (پاپ) و سنتی؛ الگوهای تفکیک کننده دیگر نیز عبارت هستند از: برهه زمانی، ریشه‌های منطقه‌ای و ملی؛ تکنیک اجرا و نحوه انتخاب سازها؛ ریشه‌های اجتماعی؛ شده؛ کارکردهای اجتماعی.

لذا در پژوهش حاضر سعی شده با درک انواع تقسیم‌بندیها و اصول و مبانی موسیقی کلاسیک یک تقسیم‌بندی کلی را در نظر بگیریم که بصورت ۱-قرون وسطا (۱۴۵۰ - ۲۰۰۰)، رنسانس (۱۶۰۰ - ۱۷۵۰)، ۳-باروک (۱۷۵۰ - ۱۸۲۰)، ۴-کلاسیک (۱۸۲۰ - ۱۹۵۰)، ۵-رومانتیک (۱۹۰۰ - ۱۹۲۰)، ۶-آغاز سده بیستم (۱۹۰۰ تا ۱۹۵۰)، ۷-از ۱۹۵۰ تا امروز بیان خواهد شد. امید است این تلاش قدمی کوچک در جهت شناخت هرچه بیشتر زیباییهای موسیقی کلاسیک باشد.

در پایان بر خود واجب میدانم از سرکارخانم معصومه سوری، سرکار خانم زهره کمالی فرو تمام عزیزانی که در امر جمع آوری مطالب و پژوهش، تایپ و... بنده را یاری کردند تشکر و قدردانی نمایم.

محمد نحوی

موسس آموزشگاه

موسیقی شورانگیز-مدرس دانشگاه پیام نور

Moh_nah_87@yahoo.com

مقدمه

سألهاست که متقدان هنری و موسیقیدانان قصد در تعریف و تحلیل «موسیقی کلاسیک» دارند. تعاریف مختلفی در این زمینه بیان شده که بیشتر آنها یا قسمتی از واقعیت را در بر می گیرند یا کلاً به بیراهه می روند. این تعاریف همان طور که گفته شد؛ گاهی قسمتی از واقعیت را ارائه می دهند مانند: "موسیقی کلاسیک: نوعی از موسیقی که مخاطب الین دارد." و یا در حد یک تعریف ساده انگارانه از این اصطلاح باقی می مانند مانند: "کلاسیک: نوعی موسیقی که از روی نت نواخته می شود".

در ادامه با دیدی کلی تر، به موسیقی، نوع تأثیر گذاری و مخاطب شناسی آن خواهیم پرداخت.

اگر بخواهیم تعریفی از موسیقی کلاسیک ارائه دهیم می ایست موسیقی را از دو منظر مورد بررسی قرار دهیم:

۱- مدل های پایداری موسیقی از نظر زمانی و مکانی (ترک های موسیقی از نقطه نظر زمان و مکان)

۲- رابطه ی موسیقی با شنونده (در این رابطه خلق مجدد اثر توسط شنونده مورد بررسی قرار می گیرد.

اصولاً هر اثر هنری، از جمله موسیقی دارای دو میدان برای حضور می باشد. اول حضور جغرافیایی (مکانی / جمعیتی) و دوم حضور زمانی اثر.

حضور جغرافیایی اثر (در اینجا منظور از اثر یک اثر موسیقی ست.) موسیقی به این معناست که: وقتی یک اثر در قلمرو جغرافیایی حضور خود مورد بررسی قرار می‌گیرد با کمیتی به نام شنونده روبه‌رو می‌شود یعنی چه تعداد شنونده این اثر را شنیده‌اند، با آن رابطه برقرار کرده واز شنیدن آن استفاده کرده‌اند. در کلامی دیگر می‌توان گفت: جاذبه جمعیتی این اثر در چه حدی بوده است؟ و حضور زمانی اثر بدان معناست که: اثر تا چه زمانی شنیده می‌شود. (میدان اثر زمانه حالا با توجه به نکات بالا می‌توان سه نوع موسیقی را تقسیم‌بندی کرد. ۱- موسیقی دارای دامنه مکانی گسترده و دامنه زمانی کوتاه:

این نوع موسیقی‌ها به وفور در بازار یافت می‌شوند، برای مثال انواع و اقسام آن نوع موسیقی که اثر را باپ می‌نامیم، در این گروه جای می‌گیرد. با این حال این نوع از هنر می‌تواند در خود آثار موسیقی با دامنه‌ی زمانی بیشتر را نیز، پیرواراند. رابطه‌ی شنونده با این نوع موسیقی بیشتر غریزی و عاطفی است. موسیقی در این حال تنها با قلمرو غریزی و عاطفی نگاه‌آلوده‌ایست. گاه حالت نوستالژیک ذهن شنونده رابطه برقرار می‌کند.

این نوع موسیقی‌ها برای اثرگذاری خود معمولاً به عوامل ثانویه‌ای نیز نیازمندند. این ضعف منجر به تسلط تصویر بر موسیقی باپ می‌گردد، به‌طوری‌که در بسیاری از کلیپ‌ها این موسیقی نیست که نقش اصلی را بازی می‌کند بلکه تصاویرند که به سرعت از طریق مونتاژ تغییر می‌یابند و تأثیر می‌گذارند. پس ویژگی موسیقی غنی، حضور زمانی آن است که دارای وزن مستقل، از اثرگذاری است. در مورد آثار جاودان موسیقی اصولاً استفاده از تصویر گمراه‌کننده و تحمیل‌کننده است چرا که موسیقی به دلیل بازگشت مدام شنونده به خود، به صورت مستقل دارای قدرت اثرگذاری است.

۲- موسیقی دارای دامنه زمانی بسیار زیاد و دامنه‌ی مکانی کم:

این موسیقی‌ها که چون یک کتاب غنی فلسفی عرضه می‌شوند، برخلاف موسیقی‌های گروه اول که وسیله‌ای برای بیداری یک حس غریزی، عاطفی و نوستالژیک اند خود را به صورت یک منبع به شنونده خود نشان می‌دهند به همین دلیل، شنونده با این موسیقی، رابطه‌ی تحلیلی - انتقادی برقرار می‌کند. و شاید باز به همین دلیل است که حجم عظیمی از نقد هنری در شاخه موسیقی کلاسیک تولید شده است. این نقدها در شاخه‌های مختلفی مطرح خواهند شد. موضوعی مانند: استیل (فرم) نوازندگی، شیوه آهنگسازی و... رابطه‌ی شنونده با این نوع موسیقی، به گونه‌ای است که مخاطب اثر را بار بار شنیدن آن میدان را از نظر نسبت به خود و اثر را می‌یابد که در فرجام، خود شنونده همچون یک کاوشگر در دون زغنه‌ها و ریتم‌های آن، حالات جدیدی یافته و نوع جدیدی از لذت شنیداری را تجربه می‌کند.

البته این نوع موسیقی در عین حال می‌تواند از تأثیرگذاری عاطفی، غریزی و نوستالژیک نیز بهره‌مند باشد. ولی این نگرش به موسیقی نگاهی فرعی است. موسیقی با دامنه‌ی اثر جغرافیایی صرفاً وسیله‌ای برای آشکارسازی حس، غریزی و عاطفی است. موسیقی با دامنه‌ی زمانی چون موسیقی احساس‌ها، عواطف و اندیشه‌های تجربه‌نشده در برابر مخاطب خود برقرار می‌گیرد. برای نمونه به موسیقی که آن را کلاسیک می‌نامیم اشاره می‌کنیم. به دلیل منبع بودن خود، شنونده را چون سالک راه‌های پریپیچ و خمی همراه می‌کند که دارای هزاران منظر در مقابل خود است و در هر چشم‌انداز تجربه‌ای جدید را برایش مهیا می‌کند. از این رو است که موسیقی کلاسیک دارای دامنه‌ی زمانی اثرگذاری بیشتری است، زیرا خود را مدام برای مخاطب خود نو و قویتر می‌کند. هم چون شعر حافظ که هر بار خوانده می‌شود، آفاق جدیدی را در برابر چشمان شنونده می‌گشاید و حس جدیدی را از لذت معنوی جاری می‌دارد.

حال به گروه سوم می‌دهیم؛ این آثار که از معدود آثار هنری در جهان هستند، دارای هر دو میدان جغرافیایی و زمانی اثرگذاری می‌باشند مانند شعر حافظ یا سعدی که دارای هر دو میدان اثرگذاری در فرهنگ ما هستند و یا برخی از آثار موسیقی فولکلوریک که دارای ویژگی هستند و به همین دلیل هم مورد توجه مردم عادی هستند و هم موسیقیدانان حرفه‌ای.

ویژگی دیگر موسیقی غنی و دارای دامنه زمانی گسترده؛ تداخل مداوم قلمرو حسی و دروندی هنرمند با پدیده‌های جهان بیرون است. همین تداخلات است که هم به غنای شدن بیشتر درونی اثر می‌انجامد و هم به تنوع آن. بنابراین می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که: موسیقی کلاسیک اثری است از صداهای تو در تو که خود را چون مدی به گوش شنونده می‌رساند، و او را از شنونده‌ای ساده و غریزی به شنونده‌ای علاو و متفکر تبدیل می‌کند. به این دلیل است که اثر دارای دامنه زمانی گسترده‌ای می‌شود و در عین حال به دلیل فرایندهای حسی پیچیده‌اش دارای دامنه جغرافیایی محدودتری نیز خواهد بود.

در زیر به طور خلاصه برخی از ویژگی‌های موسیقی کلاسیک را برمی‌شماریم:

- ۱- در قلمرو اثرگذاری، دارای دامنه زمانی حضور بیشتر است.

- ۲- مدام خود را به صورت منبع ظاهر می‌سازد و شنونده، وارد تجربیاتی غنی و درونی کرده و او را با لذت شنیداری بیشتر آشنا می‌سازد.

- ۳- با توجه به ظرفیت درونی خود برخلاف موسیقی‌های دیگر که ناچارند حس را از اثری به اثر دیگر حفظ کنند. موسیقی کلاسیک قادر است تنوع بیرونی را به تنوع درونی خود تبدیل کند.

- ۴- در موسیقی کلاسیک علاوه بر خلاقیت در زایش هنرمند خلاقیت در زایش شنونده نیز رخ خواهد داد.